

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Посл. бр. Р4р. 22/16
Дана 28.октобар 2016. године
Нови Сад

Апелациони суд у Новом Саду, по судији Нади Кнежевић Антић у поступку заштите права на суђење у разумном року **предлагачице С.Т. из С., ...**, чији је пуномоћник О.Ј., адвокат из С., улица ... , одлучујући о приговору ради убрзања поступка и утврђења повреде права, наконведеног испитног поступка у предмету Основног суда у Новом Саду пословни број П1.3/14, донео је дана 28. октобра 2016. године:

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА приговор ради убрзања поступка и утврђења повреде права на суђење у разумном року у поступку који је вођен пред Основним судом у Новом Саду под пословним бројем П1.3/14, а **ОДБИЈА** и захтев предлагачице за накнаду трошкова поступка.

Образложење

Предлагачица је дана 30. јуна 2016. године Основном суду у Новом Саду поднела приговор ради убрзања поступка и утврђења повреде права у предмету Основног суда у Новом Саду пословни број П1.3/14. У приговору је навела да је тужбу поднела 08.01.2014. године и да је више пута указивала да је у питању радни спор који има статус хитног поступка и мора бити завршен у року од 6 месеци. Како је поступак окончан тек 08.07.2014. године, ван наведеног рока, сматра да је истекао разуман рок за доношење пресуде, у смислу одредбе члана 438. ЗПП и члана 195 став 3. Закона о раду и предлаже да суд утврди да јој је повређено право на суђење у разумном року и наложи окончање поступка у року месец дана. Предложила је да суд обавезе тужену да јој накнади трошкове парничног поступка по одмерењу суда са судским таксама, све са законском затезном каматом од дана доношења решења до коначне исплате, у року 8 дана те да је ослободи од обавезе плаћања судских такси, према члану 3. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року јер је реч о повреди уставних права. Трошкове је определила на износ од 135.000,00 динара и поред тога захтевала је судске таксе по одмерењу суда.

Поступајући по приговору предлагачице у смислу Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник Републике Србије“ број 40/15) о приговору је одлучивао судија одређен годишњим распоредом послова у суду одређен на основу члана 7. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року којим је прописано да поступак по приговору води председник суда који и одлучује о приговору а годишњим распоредом послова у суду може да одреди једног или више судија да поред њега воде поступак и одлучују о приговорима.

Наконведеног испитног поступка је утврђено да је тужила 07. марта 2013. године (а не 08.01.2014. год како је наведено у приговору) поднела тужбу против Т.о. Г.Н.С. ради накнаде штете због неисплаћених трошкова превоза на рад и с рада за период од јануара 2012. године закључно са јануаром 2013. године.

Тужилу је у поступку заступала О.Ј., адвокат из С.

Одговор на тужбу је поднет 10. априла 2013. године. Тужни је оспорио и основ и висину потраживања.

Прво рочиште је заказано за 24. мај 2013. године. Суд је одредио временски оквир за окончање парнице у трајању од 12 месеци и планирао шест рочишта на којима ће извести доказе саслушањем тужиле, економско-финансијским вештачењем и читањем писане документације. Наредно рочиште је заказано за 22.07.2013. године. На наведеном рочишту је одређено економско-финансијско вештачење а тужила је позвана ради саслушања на наредно рочиште 25.11.2013. године. На наведеном рочишту нису приступили уредно позвани тужила, пуномоћник тужиле и тужени те је суд донео решење којим сматра тужбу повученом а поступак обуставио. Ово рочиште је започето у 10,30 часова, у 10,40 часова је приступила пуномоћник тужиле након што је већ израђен записник о чему је суд одмах сачинио службену белешку, али је израдио писано образложење донетог решења и доставио га странкама након чега је 27. новембра 2013. године тужила поднела предлог за враћање у пређашње стање те жалбу против наведеног решења за случај да суд не усвоји предлог. Спреченост је правдана болешћу тужиле о чему је достављена потврда надлежног лекара.

Решењем од 31.12.2013. године суд је усвојио предлог тужиле за враћање у пређашње стање и одредио рочиште за главну расправу 12.03.2014. године.

Дана 8.01.2014. године је суд израдио решење којим је одредио задатак вештака и наредно рочиште је заказао за 12.03.2014. године. Налаз и мишљење вештака је суду достављено 10.03.2014. године.

На рочишту 12.03.2014. године саслушана је поступајући вештак економске струке а затим је одређено допунско вештачење и расправа одложена за 3.06.2014. године.

Дана 12.03.2014. године је тужила захтевала изузеће вештака и одређивање другог вештака.

Тужила је поднеском од 19.03.2015. године обавестила суд да је примила налаз и мишљење сталног судског вештака М.П.И. од 10.03.2014. године на који не може да се изјасни јер јој је достављен на хрватском језику латиничним писмом те је захтевала да јој се налаз и мишљење доставе на српском језику ћириличним писмом а истрајавала је и надаље на личности другог вештака.

На дан 3.06.2014. године заказано је рочиште за главну расправу на ком је продужен временски оквир за окончање парнице за 6 месеци са још три рочишта а пуномоћник тужиле је обавестио суд о спречености тужиле услед болести.

На рочишту 10.07.2014. године саслушана је тужила. На овом рочишту путем свог пуномоћника она је предложила ново вештачење. Рочиште је одложено за

31.10.2014. године и усвојен је захтев тужиље те одређено вештачење у личности другог вештака.

Поднеском од 29.10.2014. године тужиља је молила одлагање рочишта због обуставе рада адвоката и из личних разлога, због болести тужиље. Суд је усвојио предлог, одложио рочиште за 2.03.2015. године.

Налаз вештака је достављен 9.02.2015. године а рочиште заказано за 2.03.2015. године је одложено како би се туженом омогућило изјашњење о налазу и ново рочиште је заказано за 11.05.2015. године. Странке су се изјасниле на налаз вештака а 25.03.2015. године је тужиља преиначила тужбу у складу с налазом вештака. Затим је 27.03.2015. године доставила суду поднесак насловљен као „реплика на одговор тужене“.

Рочиште 11.05.2015. године је одложено за 29.09.2015. године, јер је одређено допунско економско финансијско вештачење по предлогу тужиље, како би се утврдили трошкови превоза на име станичних услуга на аутобуској станици у С. и Н.С. С тим у вези је тужиља упутила суду посебан предлог са примедбама на исказ вештака дана 26.05.2015. године а 15.06.2015. године је суд донео решење којим је одредио задатак за допунско вештачење. Поднеском од 24.09.2015. године вештак је молила пролонгирање рока односно обавестила суд да није у могућности да изради налаз до рочишта 29.09.2015. године. Из тог разлога је ово рочиште одложено за 3.11.2015. године и на то рочиште је позван вештак ради саслушања. На овом рочишту је саслушана вештак, странке су ставиле примедбе на налаз и саслушана је поново тужиља а затим је рочиште одложено за 15.12.2015. године.

Дана 12.11.2015. године тужиља је упутила предлог за допунско вештачење и ставила примедбе на исказ вештака са рочишта 3.11.2015. године.

Рочиште за главну расправу је закључено 15.12.2015. године пошто су одбијени даљи доказни предлози и прочитани писани докази и одређено објављивање пресуде за дан 23.12.2015. године.

Дана 22.12.2015. године закључена главна расправа је отворена ради допуне поступка а суд је обавезао вештака да изврши обрачун трошкова по цени превозника у износу месечне претплатне карте за превоз тужиље на рад и повратак с рада имајући у виду ред вожње свих превозника који саобраћају на релацији, С., Н.С. и обрнуто као и распоред радног времена тужиље а према цени карте превозника „С.“. Рочиште је заказано за 2.03.2016. године.

Вештак је допунила налаз 23.02.2016. године. Заказана расправа је одложена за 25.03.2016. године због дојаве бомбе у згради суда.

Дана 23.03.2016. године тужиља је предала суду поднесак – изјашњење на други допунски налаз сталног судског вештака С.К. Суд је заказао рочиште за 25.03.2016. године а пошто је пуномоћник тужиље на рочишту предала свој поднесак који је уручен пуномоћнику туженог те како вештак није приступила на заказано рочиште, правдајући своје одсуство, рочиште је одложено.

Дана 11.04.2016. године тужиља је предала поднесак прецизирајући тужбени захтев.

Рочиште је одржано 12.04.2016. године и на том рочишту је саслушана вештак те одбијени доказни предлози тужиље за извођење даљих доказа у поступку а расправа је закључена. Пресуда од 12.04.2016. године је експедована 12.05.2016. године а тужиља је изјавила жалбу против пресуде 6.06.2016. године. Другостепеном пресудом Апелационог суда у Новом Саду посл. бр. Гж1.2245/16 од 12.09.2016. године жалба тужиље је одбијена и првостепена пресуда је потврђена.

Одредбом члана 32. став 1. Устава утврђено је да свако има право да независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и о оптужбама против њега.

Чланом 10. Закона о парничном поступку прописано је да странка има право да суд одлучи о њеним захтевима и предлозима у разумном року, да поступак спроведе без одуговлачења, у складу са претходно одређеним временским оквиром за предузимање парничних радњи. Одредбом чл. 195 ст. 3 Закона о раду (Сл. гл. РС бр. 24/05 и 61/05) предвиђено је да судови морају правоснажно решити све спорове из радног односа у року од 6 месеци од дана покретања поступка.

Разумни рок је оптимално потребно време да се одлучи о неком праву странке које је спорно, да би се отклонила неизвесност и странка имала сазнање о томе да ли јој то право припада или не, чиме се постиже и правна сигурност. Оправданост дужине поступка цени се по члану 4 Закона о заштити права на суђење у разумном року, уз уважавање критеријума: сложености предмета, понашања тужиоца и поступања суда, као и значаја предмета за тужиоца овде предлагача.

На основу анализе тока поступка је утврђено да је суд одмах по пријему тужбе доставио тужбу на одговор који је поднет у прописаном року. Прво рочиште је суд заказао у кратком року и одредио временски оквир за окончање парнице у трајању од 12 месеци, планирајући ток поступка на 6 рочишта, усвојивши предлог тужиље ради извођења доказа њеним саслушањем као и економско финансијским вештачењем те читањем писане документације. У одређивању термина рочишта није било великих размака, који би се могли сматрати неразумним. Како на рочиште 25.11.2013. године уредно позвана тужиља и њен пуномоћник нису приступили, суд је тужбу сматрао повученом и поступак обуставио а како произлази пуномоћник тужиље је након одржаног рочишта приступила, уз закашњење што је довело до враћања у пређашње стање. Тужиља је преиначавала тужбу а након 6 месеци предложила је допунско економско-финансијско вештачење како би се у поступку утврдиле чињенице о висини трошкова превоза на име станичних услуга. Затим је стављала примедбе на израђени налаз због чега је изнова одређен задатак вештаку ради утврђења нових чињеница које је тужиља истицала у поодмаклом току поступка, ван рокова прописаних Законом. Тужиља је предавала поднеске са изјашњењем на налаз вештака, само пар дана пре заказаног рочишта.

Дана 12.05.2016. године је експедована првостепена пресуда из чега произлази да је поступак пред првостепеним судом рачунајући од подношења тужбе 07. марта 2013. године трајао три године два месеца и пет дана. Другостепени поступак је трајао три месеца, а окончан је одбијањем жалбе тужиље односно потврдом првостепене пресуде. Имајући у виду дужину трајања поступка у обе истанце као и околност да је поступак завршен доношењем правоснажне пресуде којом је одбијен тужбени захтев тужиље, ценећи све околности случаја, овај суд налази да није повређено право тужиље чију заштиту тражи у овом поступку. Наведено из разлога што је тужиља захтевала

накнаду штете због неисплаћених трошкова превоза на рад и са рада, без обзира што је реч о радном спору који је по својој природи хитан, не ради се о радно-правном статусу односно отказу нити о заради као егзистенцијално битној ствари, због чега по налажењу овог суда, захтев нема изузетан значај за предлагачицу. Осим наведеног налази да је предмет релативно сложен али да га је таквим у највећој мери учинила тужила, учестало преиначавајући тужбу, што је водило потреби поновног вештачења, а примедбе на налаз вештака, нису увек биле оправдане јер је поред осталог, указивано да је налаз вештака достављен на латиничном писму, хрватским језиком који тужила не разуме, тражила је достављање налаза на ћириличном писму и српском језику. Утицај тужиле на дужину трајања поступка, због злоупотребе процесних овлашћења је претежан. Наведене злоупотребе суд налази у чињеници да је у више наврата тужила захтевала одлагање заказаног рочишта, истицала нове чињенице и нове доказне предлоге, ван рокова који су за то прописани Законом. Истина, суд је имао инструменте да спречи злоупотребу права, што није доследно чинио али по налажењу овог суда наведена околност није од кључног значаја за оцену основаности приговора имајући у виду напред наведено у вези значаја захтева за предлагачицу, сложености предмета и њеног претежног доприноса.

Све чињенице битне за одлучивање тужилац мора изнети у тужби а тужени у одговору на тужбу и најкасније на припремном рочишту а само изузетно уколико оно није одржано, на првом рочишту за главну расправу. Наведена обавеза странке је прописана одредбом чл. 228. Закона о парничном поступку а одредба чл. 308. наведеног Закона прописује да странка која не поступи на наведени начин губи право да предложи нове чињенице и нове доказе осим под условима из чл. 314. ЗПП када мора да докаже да без своје кривице није могла чињенице и доказе изнети у ранијој фази поступка.

Одредбом чл.314. ст.2. Закона о парничном поступку је прописано да суд не узима у обзир чињенице и доказе који су изнети односно предложени супротно ставу 1. члана 314. Дакле суд јесте имао могућност да одбије извођење даљих доказних предлога, што није учинио и та околност јесте допринела дугом трајању поступка али сама по себи није узрок његовом трајању у напред наведеном периоду. По налажењу овог суда у проведеном поступку није било неразумних размака између одржаних рочишта а суд је активно поступао.

Одредбом чл.195. ст.3. Закона о раду је прописано да судови морају правноснажно решити све спорове из радног односа у року од 6 месеци од дана покретања поступка али је тај рок по својој правној природи инструкциони и представља временски оквир у коме би једна парница из радног односа требало да се оконча. Околности конкретног случаја, нарочито оне које се тичу значаја захтева за тужилу и с тим у вези понашања тужиле, ипак указују да време трајања поступка није неразумно дуго и поред чињенице да је ред о радном спору. Овај суд из анализе тока поступка примећује да је услед преиначења тужбе, истицањем поред већ захтеваних трошкова међуградског и градског превоза, и захтева за накнаду трошкова станичних услуга, пролонгиран ток поступка за више од десет месеци.

На основу наведеног овај суд налази да у смислу одредбе чл. 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, приговор ради убрзања поступка и утврђења повреде права, није основан. С обзиром на наведено није основан ни захтев предлагачице за досуду трошкова поступка.

С у д и ј а

Нада Кнећевић Антић,с.р.

Зто: